

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра біології лісу, мисливствознавства та іхтіології;
Кафедра генетики та рослинних ресурсів

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ О.І. Гура
« 14 березня » 2021 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр	Магістр
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство	
ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	Мисливське господарство та рослинні ресурси	Мисливське господарство
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з лісового господарства	Магістр з лісового господарства

Запоріжжя, 2021

РОЗРОБЛЕНО: кафедра біології лісу, мисливствознавства та іхтіології,
кафедра генетики та рослинних ресурсів біологічного факультету
Запорізького національного університету

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Домніч В.І., зав. каф., д-р біол. наук, проф.,
Лебедева Н.І., доц., канд. біол. наук, доц., Приступа І.В., доц., канд. біол. наук, доц.

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ

кафедрою біології лісу, мисливствознавства та іхтіології «16» 02 2021 р., протокол
№ 7.

Завідувач кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

д-р біол. наук, проф. В.І. Домніч
(підпис)

кафедрою генетики та рослинних ресурсів «19» 02 2021 р., протокол № 8.

Завідувач кафедри генетики та рослинних ресурсів

д-р біол. наук, проф. В.О. Лях
(підпис)

Схвалено науково-методичною радою біологічного факультету
Протокол від «05» 03 2021 р. № 7.

Голова НМР факультету Н.М. Притула
(підпис)

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системність, безперервність та послідовність змісту і завдань навчальних і виробничих практик спеціальності 205 «Лісове господарство» освітньо-професійної програми «Мисливське господарство та рослинні ресурси» і освітньо-професійної програми «Мисливське господарство».

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми «Мисливське господарство та рослинні ресурси» (затверджено Вченої ради ЗНУ протокол № 6 від 28 січня 2020 р.) і освітньо-професійної програми «Мисливське господарство» (затверджено Вченої ради ЗНУ протокол № 8 від 24 березня 2020 р.) та відповідає стандартам вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство».

Практична підготовка – це обов’язкова компонента навчальної програми. Комплекс навчальних і виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетентностей, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти на кожному освітньому рівні та надає можливість займати відповідні посади. Практика є одним з самих ресурсоемних за часом та інтегральних за формою й змістом видів навчання. Практика має важливе значення для професійної підготовки здобувачів вищої освіти, закріплюючи, поглиблюючи теоретичні знання та надаючи можливість вивчати організацію діяльності установ та підприємств відповідної галузі.

Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами та формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосувати в практичній діяльності.

Практика повинна:

- створити умови для практичної роботи здобувачів освіти з придбання професійних знань;
- допомагати здобувачам освіти у формуванні загального уявлення про майбутню виробничу діяльність;
- сприяти розвитку інтересу до обраної професії;
- допомагати викладачам в оцінці кон’юнктури ринку та якості освітніх послуг, що надаються закладом вищої освіти.

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	205 Лісове господарство
Освітньо-професійна програма	Мисливське господарство та рослинні ресурси
Освітня кваліфікація	Бакалавр з лісового господарства

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
1	Навчальна практика (1-й / 2-й)	5	Навчально-науково-дослідна лабораторія біоіндикації та біоекології РННВЦ "Екологія" ЗНУ; мисливські, лісомисливські господарства різних форм власності; установи та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування; біостанція біологічного факультету ЗНУ.	Робітник, лаборант	<p>Компетентності:</p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК-5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-7 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК-11 Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-13 Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p> <p>СК-1 Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>СК-2 Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження</p> <p>СК-3 Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-4 Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>СК-5 Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>СК-6 Здатність вибрати типові обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>СК-9 Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>СК-11 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посадка, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.</p> <p>СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.</p> <p>СК-15 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для розведення, догляду, утримання мисливських собак і об'єктів штучного розведення дичини.</p> <p>СК-17 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 3 Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5 Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 6 Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 16 Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 17 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p> <p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденцій розвитку, особливостей організації й ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p> <p>ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 21 Сучасні джерела одержання наукової та професійної інформації та інформаційні технології; основні програмні засоби зберігання, обробки та аналізу результатів наукової та професійної діяльності.</p>
2	Навчальна практика (2-й / 4-й)	5	Навчально-науково-дослідна лабораторія біоіндикації та біоекології РННВЦ "Екологія" ЗНУ; мисливські, лісомисливські господарства різних форм власності; установи та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування; біостанція біологічного факультету ЗНУ.	Робітник, лаборант	<p>Компетентності:</p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК-5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-7 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК-11 Навички здійснення безпечної діяльності.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ЗК-13 Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p> <p>СК-1 Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>СК-2 Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження</p> <p>СК-3 Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>СК-4 Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>СК-5 Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>СК-6 Здатність вибрати типові обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-9 Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>СК-11 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p> <p>СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.</p> <p>СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.</p> <p>СК-15 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для розведення, догляду, утримання мисливських собак і об'єктів штучного розведення дичини.</p> <p>СК-17 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.</p>

					<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 3 Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5 Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 6 Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 16 Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 17 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p>
--	--	--	--	--	--

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p> <p>ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденцій розвитку, особливостей організації й ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p> <p>ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 21 Сучасні джерела одержання наукової та професійної інформації та інформаційні технології; основні програмні засоби зберігання, обробки та аналізу результатів наукової та професійної діяльності.</p>
3	Навчальна практика (3-й / 6-й)	3	Мисливські, лісомисливські господарства різних форм власності, установи та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування; кінологічні спілки.	Лісник; природоохоронник; інспектор з захисту рослин; егер, квітникар	<p>Компетентності:</p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК-5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-7 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посадка, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК-11 Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-13 Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p> <p>СК-1 Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>СК-2 Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження</p> <p>СК-3 Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>СК-4 Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>СК-5 Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>СК-6 Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посадка, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>СК-9 Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>СК-11 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p> <p>СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.</p> <p>СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.</p> <p>СК-15 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для розведення, догляду, утримання мисливських собак і об'єктів штучного розведення дичини.</p> <p>СК-17 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 3 Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5 Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 6 Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 16 Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 17 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p> <p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p> <p>ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації й ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p> <p>ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 21 Сучасні джерела одержання наукової та професійної інформації та інформаційні технології; основні програмні засоби зберігання, обробки та аналізу результатів наукової та професійної діяльності.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
4	Виробнича практика з лісового господарства (4-й / 7-й)	6	Лісомисливські, мисливські господарства різних форм власності, установи та організації природоресурсного спрямування, установи та організації з озеленення населених місць різних форм власності.	Технік лісового господарства; технік мисливського господарства; інспектор з охорони природи; інспектор з захисту рослин; робітник зеленого будівництва.	<p>Компетентності:</p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК-1 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-7 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ЗК-11 Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-13 Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p> <p>СК-1 Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>СК-2 Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження</p> <p>СК-3 Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>СК-4 Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>СК-5 Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>СК-6 Здатність вибрати типові обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-9 Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>СК-10 Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>СК-11 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p> <p>СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.</p> <p>СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.</p> <p>СК-15 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для розведення, догляду, утримання мисливських собак і об'єктів штучного розведення дичини.</p> <p>СК-16 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля оцінки й аналізу виробничої та економічної діяльності у лісовому і мисливському господарствах.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посадка, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-17 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.</p> <p>СК-18 Здатність застосовувати сучасні генетичні методи для одержання нового вихідного матеріалу, забезпечувати організацію та проведення селекційного процесу, визначати генетико-селекційні характеристики компонентів рослинних ресурсів.</p> <p>СК-19 Здатність проводити інвентаризацію та атестацію створених штучних фітоценозів й об'єктів ландшафтного дизайну.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5 Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 6 Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 7 Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 8 Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 12 Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН 13 Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 15 Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>ПРН 16 Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 17 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p> <p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p> <p>ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації й ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p> <p>ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 21 Сучасні джерела одержання наукової та професійної інформації та інформаційні технології; основні програмні засоби зберігання, обробки та аналізу результатів наукової та професійної діяльності.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
5	Виробнича практика (4-й / 8-й)	5	Мисливські, лісомисливські господарства різних форм власності, установи та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування; кінологічні спілки; . установи та організації з озеленення населених місць різних форм власності.	Єгер; технік мисливського господарства; технік лісового господарства; кінолог; інспектор з охорони природи; інспектор з охорони ПЗФ; інспектор з захисту рослин; робітник зеленого будівництва.	<p>Компетентності:</p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК-1 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-7 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ЗК-11 Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-13 Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p> <p>СК-1 Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>СК-2 Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження</p> <p>СК-3 Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>СК-4 Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>СК-5 Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>СК-6 Здатність вибрати типові обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>СК-9 Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>СК-10 Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>СК-11 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p> <p>СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.</p> <p>СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.</p> <p>СК-15 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для розведення, догляду, утримання мисливських собак і об'єктів штучного розведення дичини.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посадка, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>СК-16 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля оцінки й аналізу виробничої та економічної діяльності у лісовому і мисливському господарствах.</p> <p>СК-17 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.</p> <p>СК-18 Здатність застосовувати сучасні генетичні методи для одержання нового вихідного матеріалу, забезпечувати організацію та проведення селекційного процесу, визначати генетико-селекційні характеристики компонентів рослинних ресурсів.</p> <p>СК-19 Здатність проводити інвентаризацію та атестацію створених штучних фітоценозів й об'єктів ландшафтного дизайну.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5 Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 6 Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 7 Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 8 Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 12 Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН 13 Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p>

№ п/п	Вид практики (курс / семестр)	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності та програмні результати навчання
					<p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 15 Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>ПРН 16 Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 17 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p> <p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p> <p>ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації й ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p> <p>ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 21 Сучасні джерела одержання наукової та професійної інформації та інформаційні технології; основні програмні засоби зберігання, обробки та аналізу результатів наукової та професійної діяльності.</p>

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна практика (1-й курс, 2-й семестр) основна компонента навчального плану циклу професійної підготовки спеціальності. *Метою* є закріплення, поглиблення та удосконалення знань отриманих під час семестрового навчання наступних дисциплін: ботаніки, геодезії, зоології, біології мисливських тварин, основ рослинництва та інтродукції, а також оволодіння базовими навичками та вміннями польових досліджень.

Основними завданнями цієї практики є формування вмінь і практичних навичок:

- проводити аналіз стану рослинних ресурсів, зокрема оцінку рослин-інтродуцентів;
- збиранню колекцій, фіксуванню та первинній обробці проб об'єктів рослинних та тваринних організмів;
- виконання самостійних навчально-дослідницьких робіт (СНДР) зі спостереження за рослинними та тваринними об'єктами в конкретних умовах мешкання;
- навчитися проводити топографічну та висотну зйомку;
- формування у здобувачів освіти практичних навичок та вмінь по складанню картограми земельних робіт;
- визначати систематичну належність видів рослин та тварин;
- досліджувати особливості морфофізіології;
- визначати видовий склад та оцінювати стан ресурсів тварин, зокрема мисливських;
- спостерігати та вміти визначати представників місцевої фауни та флори;
- визначати видову належність слідів життєдіяльності тварин.

Навчальна практика (2-й курс, 4-й семестр) основна компонента навчального плану циклу професійної підготовки спеціальності. *Метою* цієї практики є закріплення, поглиблення та удосконалення знань отриманих під час семестрового навчання наступних дисциплін: дендрології, ґрунтознавства, лісової фітоценології, методів обліку тварин, а також оволодіння базовими навичками та вміннями польових досліджень.

Основними завданнями навчальної практики є формування вмінь і практичних навичок:

- закріпити навички з визначення деревних рослин;
- навчитися збирати тематичні гербарії певних видів деревних рослин;
- оволодіти правилами виготовлення тематичних дендрологічних колекцій;
- навчитися проводити фенологічні спостереження за деревними рослинами;
- поглибити знання про біолого-екологічні функції певних видів деревних і чагарникових порід у фітоценозах;
- знати господарськоцінні рослини місцевої дендрофлори та інтродуценти;
- Проводити оцінку інтродукційного потенціалу рослин;
- поглибити теоретичні знання з вивчених курсів;
- сформувати у здобувачів освіти практичні навички по визначенню факторів ґрунтоутворення, типів ерозії ґрунтів, ґрунтоутворюючих порід;
- вивчити стан ґрунтів району практики;
- проведення обліків мисливських тварин, аналізу облікових даних;
- на основі аналізу стану мисливських ресурсів прогнозувати зміни чисельності мисливських тварин на певних територіях;
- визначати норми раціонального використання мисливських ресурсів, вилучення мисливських тварин та птахів.

Навчальна практика (3-й курс, 6-й семестр) вибіркова компонента навчального плану

блоку дисциплін вільного вибору здобувачів освіти в межах спеціальності.

Матю навчальної практики з фітодизайну є закріплення, поглиблення та удосконалення знань отриманих під час теоретичного навчання та ознайомлення з підприємствами та установами з озеленення населених місць.

Основними завданнями навчальної практики з фітодизайну є практичне засвоєння теоретичних основ та формування вмінь та навичок з визначення оптимальних умов зростання рослин, підбору їх асортименту для озеленення; визначення фітопатологічного стану зелених насаджень різного призначення; вміння проводити оцінку сучасного стану озеленення Запорізького регіону.

Матю навчальної практики з мисливствознавства є закріплення, поглиблення та удосконалення знань отриманих під час теоретичного навчання та ознайомлення з підприємствами та установами природоресурсного та природоохоронного спрямування.

Основними завданнями навчальної практики з мисливствознавства є практичне засвоєння теоретичних основ та формування вмінь та навичок з оцінки мисливських ресурсів; обліку мисливських тварин; якісної оцінки та інвентаризації мисливських угідь; прогнозування динамічних процесів у популяціях диких тварин.

Виробнича практика з лісового господарства (4-й курс, 7-й семестр) основна компонента навчального плану циклу професійної підготовки спеціальності. **Метю** виробничої практики є набуття умінь та навичок практичної та організаційної роботи за напрямом професійної діяльності для роботи на підприємствах лісомисливської галузі, установах та організації природоресурсного спрямування.

Основними завданнями виробничої практики є:

- закріплення, поглиблення та розширення теоретичних знань, умінь і навичок, отриманих здобувачами світи під час теоретичного навчання;
- оволодіння основами професії та набуття інноваційних професійно-практичних вмінь, виробничих навичок та засвоєння сучасних методів організації виконання робіт у лісовому та мисливському господарствах;
- ознайомлення з діяльністю організацій природоресурсного спрямування, зокрема лісових, мисливських та лісомисливських господарств;
- вивчення інших сторін професійної діяльності: соціальної, правової, гігієнічної, технічної, економічної тощо.

Виробнича практика (4-й курс, 8-й семестр) вибіркова компонента навчального плану блоку дисциплін вільного вибору здобувача освіти в межах спеціальності.

Метю виробничої практики з фітодизайну є набуття вмінь та навичок практичної та організаційної роботи за напрямом професійної діяльності для роботи на підприємствах зеленого господарства різних форм власності, розсадниках відкритого та закритого ґрунту, а також для проведення наукових досліджень з обраної теми.

Основними завданнями виробничої практики з фітодизайну є:

- закріплення, поглиблення та розширення теоретичних знань, умінь і навичок, отриманих здобувачами освіти під час теоретичного навчання;
- ознайомлення із загальною структурою установ та підприємств зеленого будівництва, які є базами практики;
- вивчення інших сторін професійної діяльності: соціальної, правової, гігієнічної, технічної, економічної тощо;
- збір матеріалів для виконання бакалаврської роботи;
- залучення здобувачів освіти до самостійної науково-дослідної роботи.

Метою виробничої практики з мисливствознавства є набуття вмінь та навичок практичної та організаційної роботи за напрямом професійної діяльності для роботи в мисливських, лісомисливських господарства різних форм власності, установах та організаціях природоресурсного та природоохоронного спрямування, а також для проведення наукових досліджень з обраної теми.

Основними завданнями виробничої практики з мисливствознавства є:

- закріплення, поглиблення та розширення теоретичних знань, умінь і навичок, отриманих здобувачами освіти під час теоретичного навчання;
- оволодіння основами професії в операційній сфері: ознайомлення та засвоєння методології й технології вирішення професійних завдань (проблем);
- набуття інноваційних професійно-практичних вмінь, виробничих навичок та засвоєння сучасних методів організації виконання робіт;
- набуття вмінь та навичок професійної діяльності: біологічної, технологічної, технічної, економічної, правової, психофізичної тощо;
- ознайомлення з науково-дослідницькою, інноваційною, маркетинговою діяльністю організацій, які є базами практики;
- засвоєння методик польових та лабораторних досліджень відповідно до індивідуального завдання та напряму науково-дослідної роботи за обраною та затвердженою темою курсової роботи;
- вивчення інших сторін професійної діяльності: соціальної, правової, гігієнічної, технічної, економічної тощо.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна практика (1-й курс, 2-й семестр)

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Змістом навчальної практики є безпосередня участь здобувачів освіти у екскурсіях з відбору, фіксації, концентрації, зберігання, визначення видової належності та чисельності. Ця робота виконується здобувачами освіти відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок.

Практика складається з таких етапів:

- ознайомлення з технікою безпеки, змістом завдань практики, переліком та оформленням звітної документації;
- збирання матеріалів на екскурсіях і для виконання індивідуального завдання;
- камеральної обробки матеріалів та даних польових досліджень;
- оформлення індивідуального завдання та звіту з проходження практики.

Навчальна практика (2-й курс, 4-й семестр)

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Змістом навчальної практики є безпосередня участь здобувачів освіти у екскурсіях з відбору, фіксації, концентрації, зберігання, визначення видової належності та чисельності. Ця робота виконується здобувачами освіти відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок.

Практика складається з таких етапів:

- ознайомлення з технікою безпеки, змістом завдань практики, , переліком та оформленням звітної документації;
- збирання матеріалів на екскурсіях і для виконання індивідуального завдання;
- камеральної обробки матеріалів та даних польових досліджень;
- оформлення індивідуального завдання та звіту з проходження практики.

Навчальна практика (3-й курс, 6-й семестр)

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Навчальна практика з фітодизайну спрямована на формування у здобувачів освіти природничо-наукового світогляду, глибоких біологічних знань про будову, еволюції та різноманітті рослинного світу. Ця практика надає здобувачам освіти можливість придбати перші самостійні навички роботи за фахом, зокрема роботи в польових умовах, участі в виробничих процесах.

Навчальна практика з мисливствознавства спрямована на формування у здобувачів освіти природничо-наукового світогляду, глибоких біологічних знань про будову, еволюцію та різноманітність тваринного світу. Ця практика надає здобувачам освіти можливість придбати перші самостійні навички роботи за фахом, зокрема роботи у польових умовах, участі в виробничих процесах установ лісомисливської галузі, організаціях природоресурсного та природоохоронного спрямування; кінологічних спілках; ознайомитися з технологічними процесами годівлі, утримання, догляду, використання та розведення мисливських собак.

Виробнича практика з лісового господарства (4-й курс, 7-й семестр). За змістом та метою виробнича практика є професійно орієнтованою.

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Змістом практики є безпосередня участь здобувачів освіти у виробничих процесах лісомисливської галузі. Ця робота виконується здобувачами освіти відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок з організації виробничо-господарських заходів галузі.

Виробнича практика (4-й курс, 8-й семестр)

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Змістом виробничої практики з фітодизайну є безпосередня участь здобувачів освіти у виробничому процесі підприємств з озеленення населених місць; засвоєння методів експериментальних досліджень, за тематикою бакалаврської роботи; опрацювання наукової літератури за темою бакалаврської роботи; збір, систематизація, узагальнення і використання наукової інформації у науковому процесі. Ця робота виконується здобувачами освіти відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок.

Змістом практики є безпосередня участь здобувачів освіти у виробничому процесі мисливських господарств. Ця робота виконується здобувачами освіти відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок з організації виробничо-господарських заходів та управлінського процесу на підприємствах мисливської галузі

Ступінь вищої освіти	Магістр
Спеціальність	205 лісове господарство
Освітньо-професійна програма	Мисливське господарство
Освітня кваліфікація	Магістр з лісового господарства

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
1	Виробнича практика з мисливського господарства	9	Мисливські, лісомисливські господарства різних форм власності, установи та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування	Мисливствознавець; зоолог; теріолог; інженер з охорони природних екосистем; інженер з охорони тваринного світу інженер з природокористування.	<p>Компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 8. Здатність до самостійного вивчення та засвоєння нових методів дослідження, до змін наукового та науково-виробничого профілю професійної діяльності.</p> <p>ЗК 9. Особистісна компетенція дотримання етичних та правових норм щодо інших людей і відносно природи (принципи біоетики), розуміє соціальні та екологічні наслідки своєї професійної діяльності, має чітку ціннісну орієнтацію на збереження природи та охорону прав і здоров'я людини.</p> <p>СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.</p> <p>СК 6 Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати новітні технології для визначення, оцінки та оптимізації мисливських угідь.</p> <p>СК 8. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи підвищення продуктивності та біологічної стійкості</p>

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
					<p>біоценозів, сталого використання мисливських ресурсів.</p> <p>СК 9. Здатність застосовувати на практиці методи управління в галузі природокористування, охорони та відновлення біоресурсів.</p> <p>СК 10. Здатність вирішувати завдань з організації та ведення мисливського господарства; обґрунтовувати ефективність господарських і організаційно-управлінських рішень.</p> <p>СК 11. Здатність використовувати професійно-профільні знання для розробки нормативної, методичної та проектної документації.</p> <p>СК 12. Здатність забезпечувати виконання норм чинного законодавства України та свідомо їх застосовувати у професійній діяльності.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.</p> <p>РН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері лісового господарства.</p> <p>РН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.</p> <p>РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.</p>

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
					<p>РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.</p> <p>РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>РН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.</p> <p>РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>РН 13. Спеціалізовані знання чинного природоресурсного та природоохоронного законодавства України, що є основою дотримання вимог чинного законодавства у професійній діяльності.</p> <p>РН 14. Застосовувати сучасні методи і технології підвищення біологічної стійкості біоценозів та управління популяціями диких тварин.</p> <p>РН 15. Здійснювати планування, організацію та виконання заходів щодо поліпшення стану мисливських угідь.</p> <p>РН 16. Розробляти програми сталого комплексного використання мисливських угідь як об'єкту мисливського господарства та рекреаційної діяльності, забезпечувати</p>

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
					якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності. РН 17. Скласти план мисливсько-господарських заходів і перспективний план розвитку мисливського господарства, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
2	Виробнича практика з лісового господарства	6	Мисливські, лісомисливські господарства різних форм власності, установи та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування	мисливствознавець; зоолог; теріолог; інженер з відтворення природних екосистем; інженер з лісокористування; інженер з охорони природних екосистем; інженер з охорони тваринного світу; інженер з природокористування	Компетентності: ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення. СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів. СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти. СК 5 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
					<p>мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>СК 6 Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.</p> <p>РН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері лісового господарства.</p> <p>РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.</p> <p>РН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.</p> <p>РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p> <p>РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.</p> <p>РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням</p>

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)*	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння, (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
					<p>доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.</p> <p>РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.</p> <p>РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.</p> <p>РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>РН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.</p> <p>РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.</p>

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Виробнича практика з мисливського господарства (1-й семестр). Практична підготовка студентів на базових підприємствах є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців з природокористування. За змістом і метою виробнича практика з мисливського господарства є професійно орієнтованою та має і практичний і науково-дослідницький характер.

Метою практики є поглиблення і закріплення знань та практичних навичок із організації та ведення мисливського господарства і підготовка студентів до самостійної роботи у виробничій сфері мисливської галузі.

Основними завданнями виробничої практики з мисливського господарства є:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок роботи у мисливському господарстві різних форм власності;
- адаптація студентів до конкретних виробничих умовах, оволодіння професійним досвідом та підготовка майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності;
- засвоєння сучасних методів, форм організації та ведення мисливського господарства з визначенням заходів щодо охорони, раціонального використання, відтворення мисливських тварин, збереження та поліпшення стану мисливських угідь;
- набуття необхідних умінь, навичок і досвіду практичної роботи за фахом на базі конкретного суб'єкта господарювання;
- оволодіння технологічними схемами, установками й устаткуванням щодо захисту, охорони та використання мисливських ресурсів;
- ознайомлення з науково-дослідною, інноваційною, маркетинговою, менеджерською діяльністю підприємств мисливської галузі;
- оволодіння методами і прийомами системного аналізу, планування, прогнозування і регулювання економічних, технологічних та екологічних показників діяльності мисливських підприємств.

Виробнича практика з лісового господарства (2-й семестр).

Метою виробничої практики є поглиблення і закріплення знань та практичних навичок із організації та ведення лісового і мисливського господарств і підготовка студентів до самостійної роботи у виробничій сфері лісомисливської галузі.

Основними завданнями виробничої практики з лісового господарства є:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок роботи у лісомисливських господарствах різних форм власності;
- адаптація студентів до конкретних виробничих умовах, оволодіння професійним досвідом та підготовка майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності;
- засвоєння сучасних методів, форм організації та ведення лісомисливського господарства з визначенням заходів щодо охорони, раціонального використання, відтворення мисливських тварин, збереження та поліпшення стану мисливських угідь, а також узгодження господарських заходів у лісовому та мисливському господарствах;
- набуття необхідних умінь, навичок і досвіду практичної роботи за фахом на базі конкретного суб'єкта господарювання;
- оволодіння технологічними схемами, установками й устаткуванням щодо захисту, охорони та використання лісомисливських ресурсів;
- ознайомлення з науково-дослідною, інноваційною, маркетинговою, менеджерською діяльністю підприємств лісомисливської галузі;
- оволодіння методами і прийомами системного аналізу, планування, прогнозування і регулювання економічних, технологічних та екологічних показників діяльності лісомисливських підприємств.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Виробнича практика з мисливського господарства (1-й семестр).

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Змістом виробничої практики є безпосередня участь студентів у виробничому процесі мисливських господарств. Ця робота виконується студентами відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок з організації виробничо-господарських заходів та управлінського процесу на підприємствах мисливської галузі.

Практика складається з таких етапів:

- ознайомлення зі структурою та виробничою діяльністю мисливського господарства;
- безпосередньої участі у виробничо-господарській діяльності мисливського господарства;
- збирання матеріалів для основної частини кваліфікаційної роботи магістра;
- камеральної обробки відомчих матеріалів та даних польових досліджень;
- оформлення індивідуального завдання та звіту з проходження практики.

Виробнича практика з лісового господарства (2-й семестр)

Місця (бази) та терміни практики визначаються договорами, що укладаються університетом і відповідними підприємствами.

Змістом виробничої практики є безпосередня участь студентів у виробничому процесі лісомисливських підприємств. Ця робота виконується студентами відповідно до програми практики та календарного графіка, розроблених кафедрою, із метою поглиблення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття практичних навичок з організації виробничо-господарських заходів та управлінського процесу на підприємствах лісомисливської галузі.

Практика складається з таких етапів:

- ознайомлення зі структурою та виробничою діяльністю підприємства;
- безпосередньої участі у виробничо-господарській діяльності підприємства;
- збирання матеріалів для основної частини кваліфікаційної роботи магістра;
- камеральної обробки відомчих матеріалів та даних польових досліджень;
- оформлення індивідуального завдання та звіту з проходження практики.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

- *від університету*: методисти від кафедр, керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувачі кафедр, які забезпечують проведення практики, заступник декана біологічного факультету з навчальної роботи, декан біологічного факультету;
- *від бази практики*: керівник практики від бази практики.

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є щоденник практики та звіт студента про проходження практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик, за пропозиціями випускових кафедр та затверджуються радами факультетів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки практик підводяться керівниками практики від кафедр на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумковій конференції. Результати практик обговорюються на засіданнях кафедри, науково-методичної та вченої ради біологічного факультету.